

O ISTRAŽIVANJU

Istraživanje je urađeno u periodu od 14-30. aprila, 2009. godine na uzorku od 818 studenata banjolučkog univerziteta. U istraživanju je učestvovalo 42,9% studenta i 55,1% studentkinja. Polovina ispitanika (52,7%) pohađa treću ili četvrtu godinu fakulteta, dok 41,4% se nalaze na prvoj ili drugoj godini studija.

Istraživanje je sprovedeno na jedanaest fakulteta u organizaciji Studentskog parlamenta. Upitnik su ispitanici samostalno popunjavali.

Inače, istraživanje je urađeno u sklopu projekta „AntiKori” koji realizuje Studentski parlament Univerziteta u Banjoj Luci u saradnji sa Univerzitetom u Banjoj Luci i Ministarstvom prosvjete i kulture Republike Srpske.

UZORAK

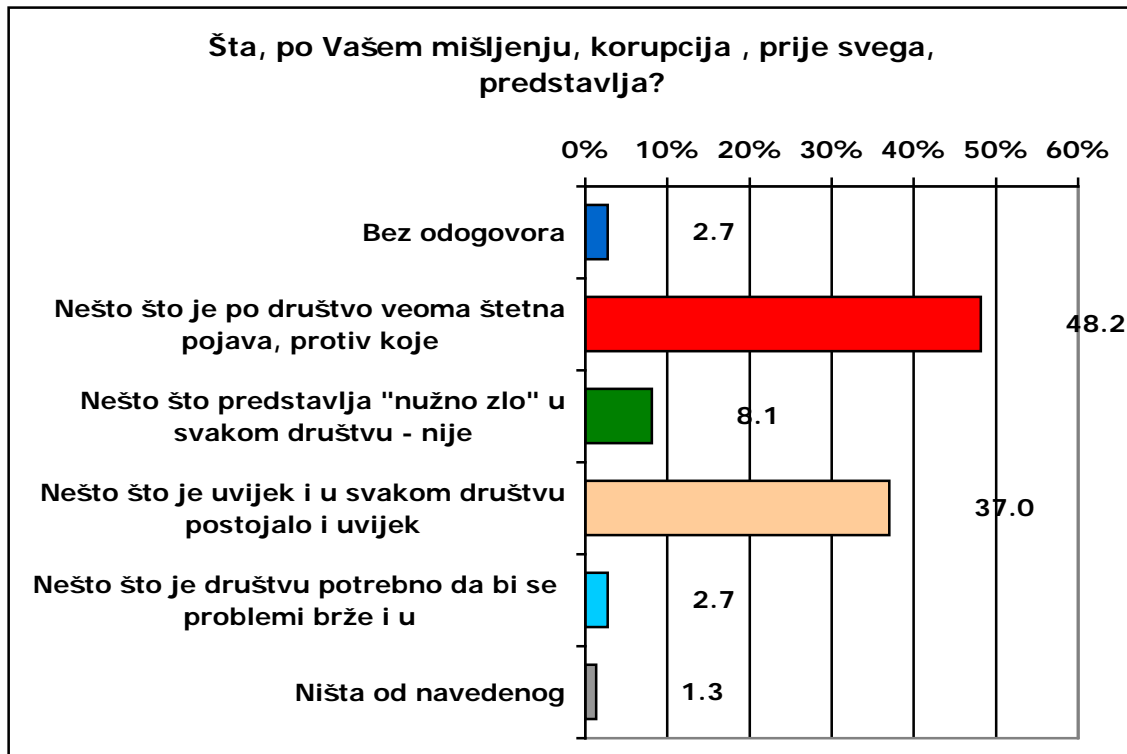
Tabela 1. Pol ispitanika

	Frekvence	%
Muskarci	351	42.9
Zene	451	55.1
Odbija	16	2.0
Total	818	100.0

Tabela 2. Koja ste godina fakulteta?

	Frekvence	%
Odbija	13	1.6
1	153	18.7
2	186	22.7
3	261	31.9
4	170	20.8
5	34	4.2
6	1	.1
Total	818	100.0

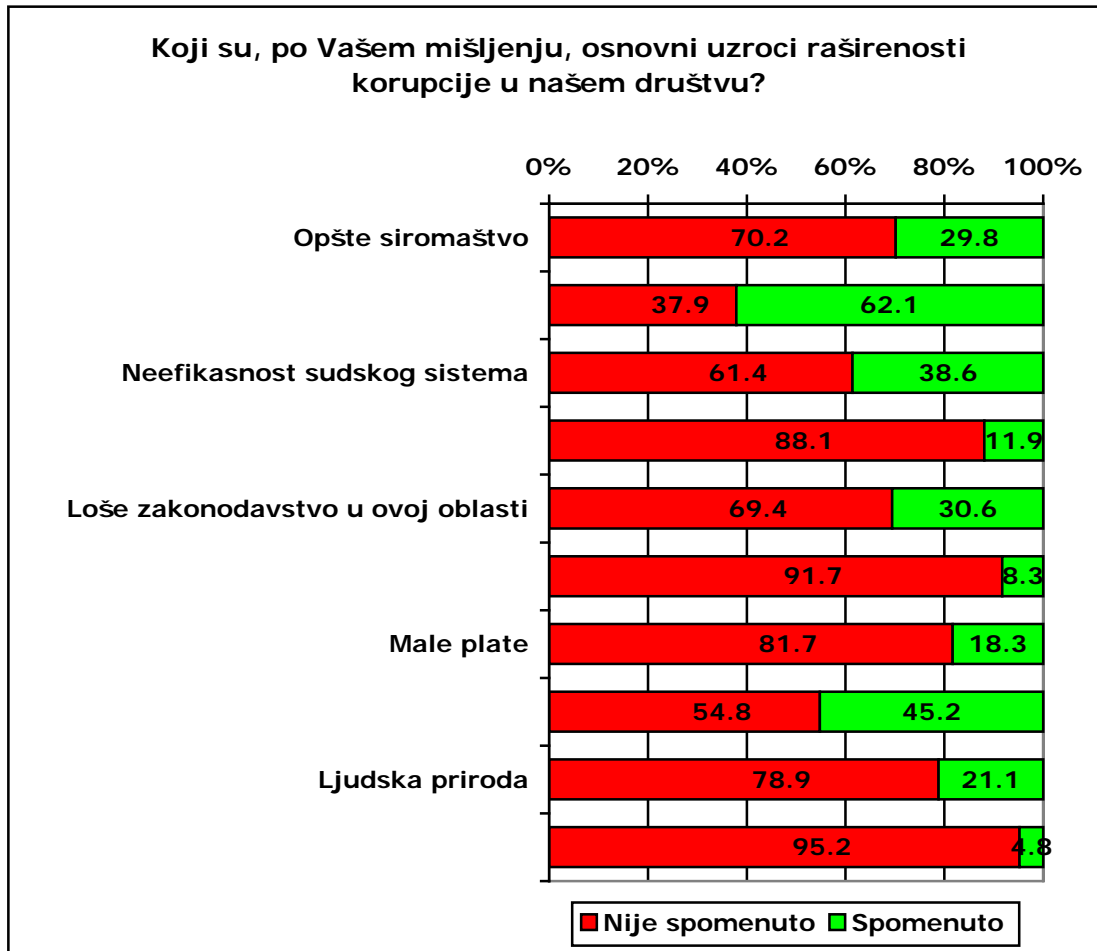
REZULTATI NA NIVOU UNIVERZITETA - SVI ISPITANICI-

Grafikon 1

Polovina studenta (48,2%) smatra da je korupcija pojava štetna po društvo, protiv koje se treba boriti, dok 37% ispitanika smatra da je korupcija uvijek postojala i uvijek će i postojati. Interesantno je da 8,1% studenta korupciju vidi kao nešto što je loše, ali može da bude od koristi u ostvarivanju ličnih interesa.

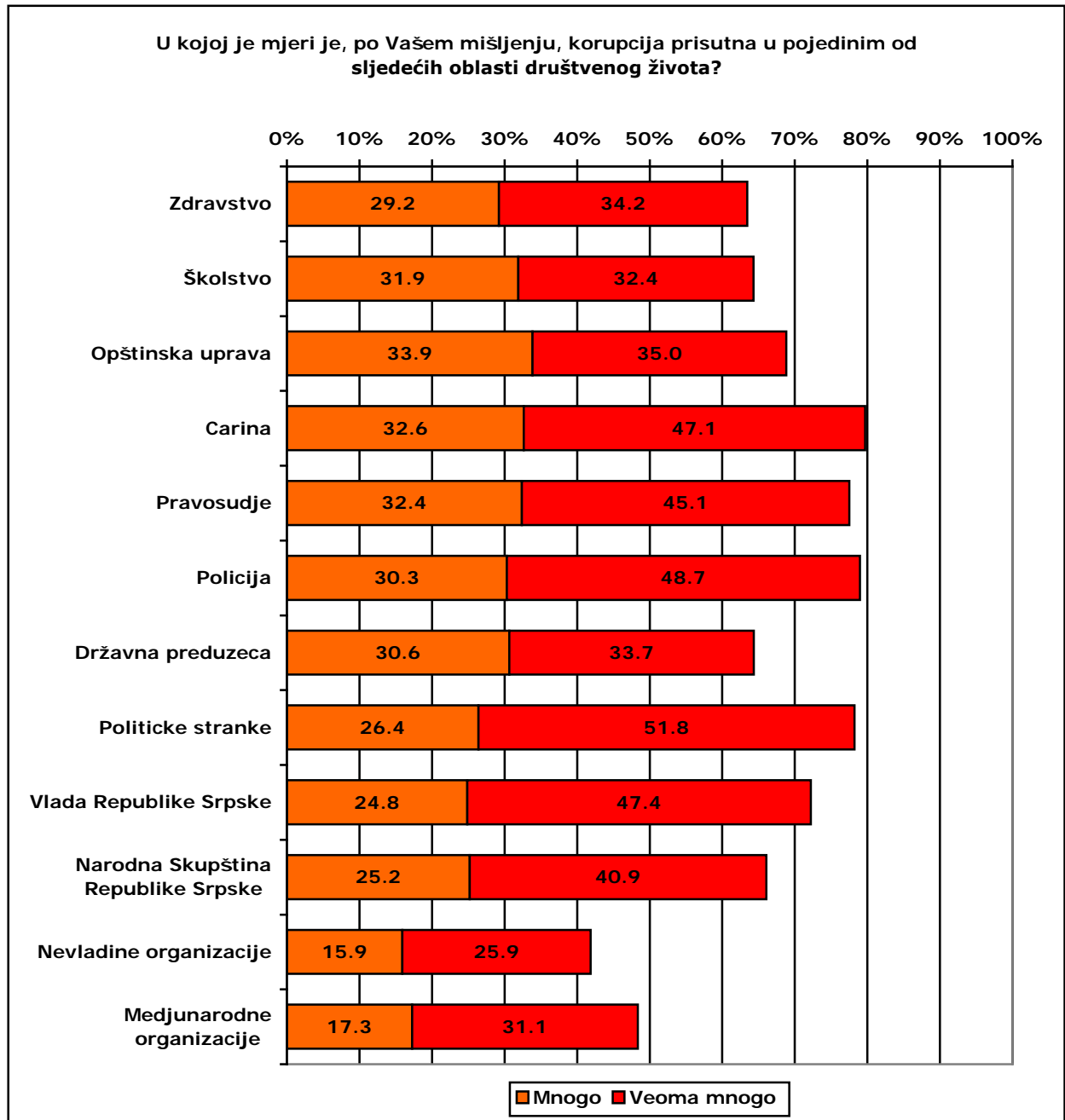
Generalno gledajući možemo reći da među studentima postoji svijest o štetnosti korupcije, ali i spremnost da se korupcija iskoristi u ostvarivanju ličnih ciljeva.

Grafikon 2

Osnovni razlog raširenosti korupcije u našem društvu, prema mišljenju studenata, su: Nemoral i nepoštenje u društvu (62,1%), potom nepostojanje pravne države (45,2%), neefikasnost sudskog sistema (38,6%) i loše zakonodavstvo (30,6).

Očito je da studenti vide uzrok korupcije u nepostojanju volje i želje države/ entiteta da se obračuna s ovim problemom koristeći sva raspoloživa pravna sredstva.

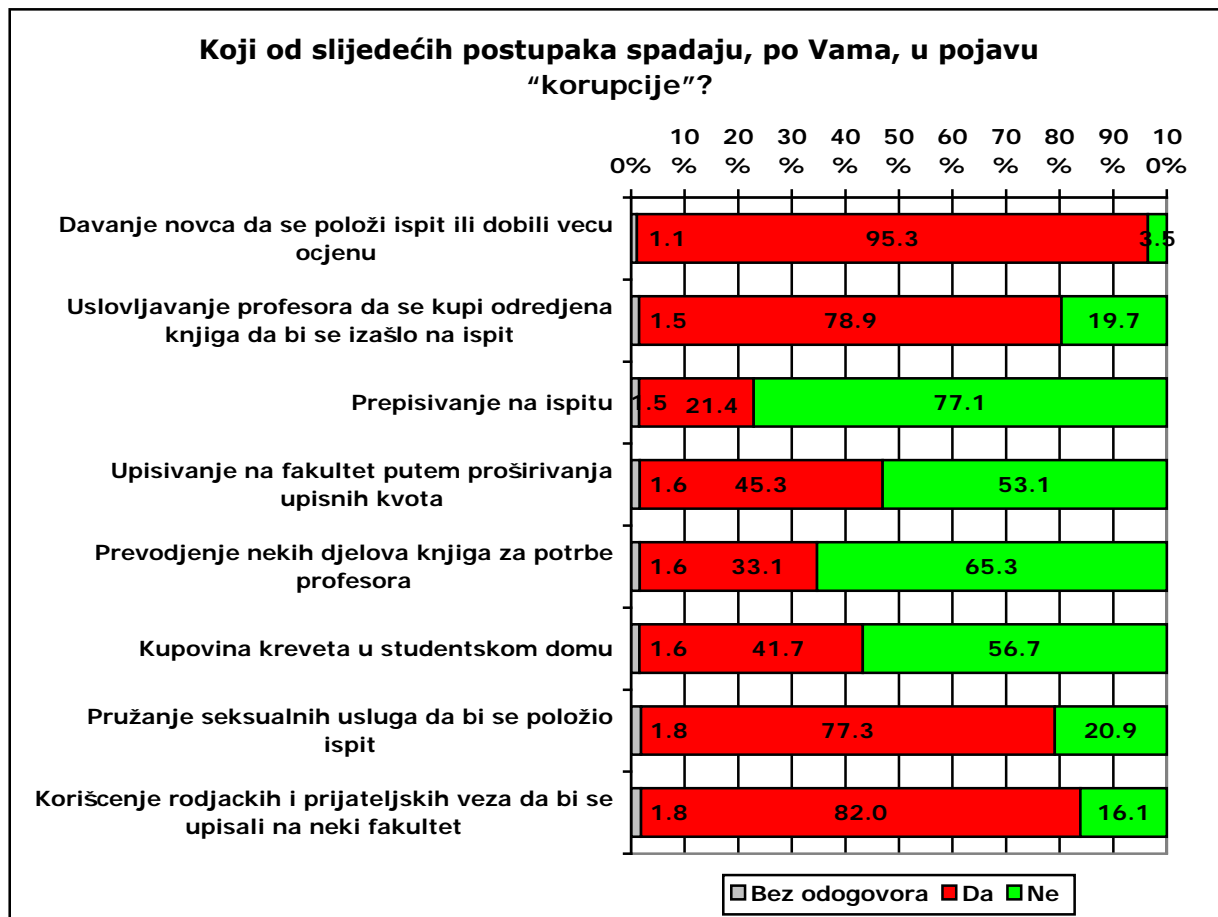
Grafikon 3

Generalno gledajući studenti smatraju da je korupcija veoma prisutna u najvećem broju institucija i to u velikom procentu. Prema mišljenju studenata najkorumpiranije institucije su:

1. Carina (79,7%)
2. Policija (79%)
3. Političke stranke (78,2%) i
4. Vlada Republike Srpske (72,2%).

Najmanje korumpirani su:

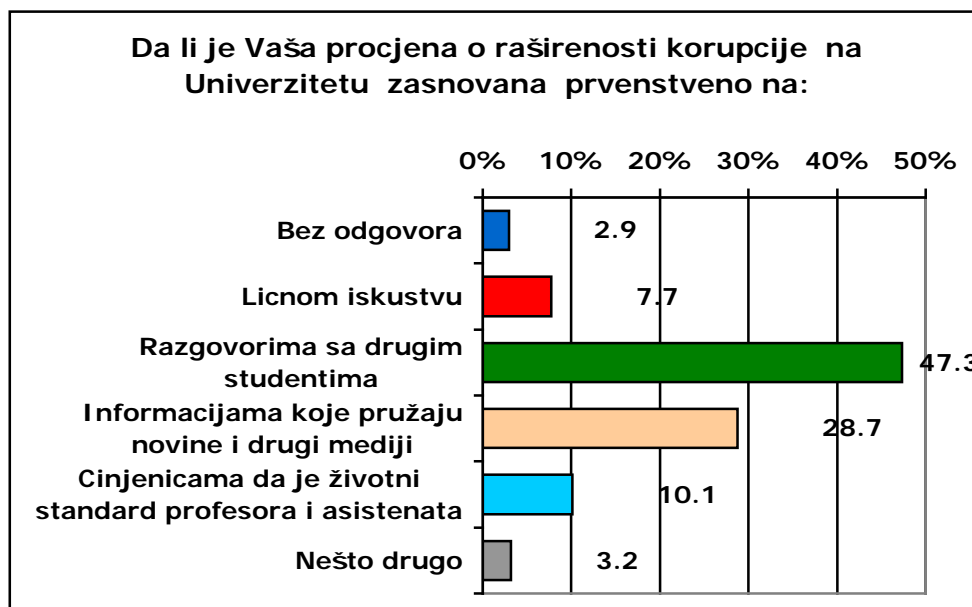
1. Međunarodne organizacije (48,4%) i
2. NVO (41.8%)

Grafikon 4

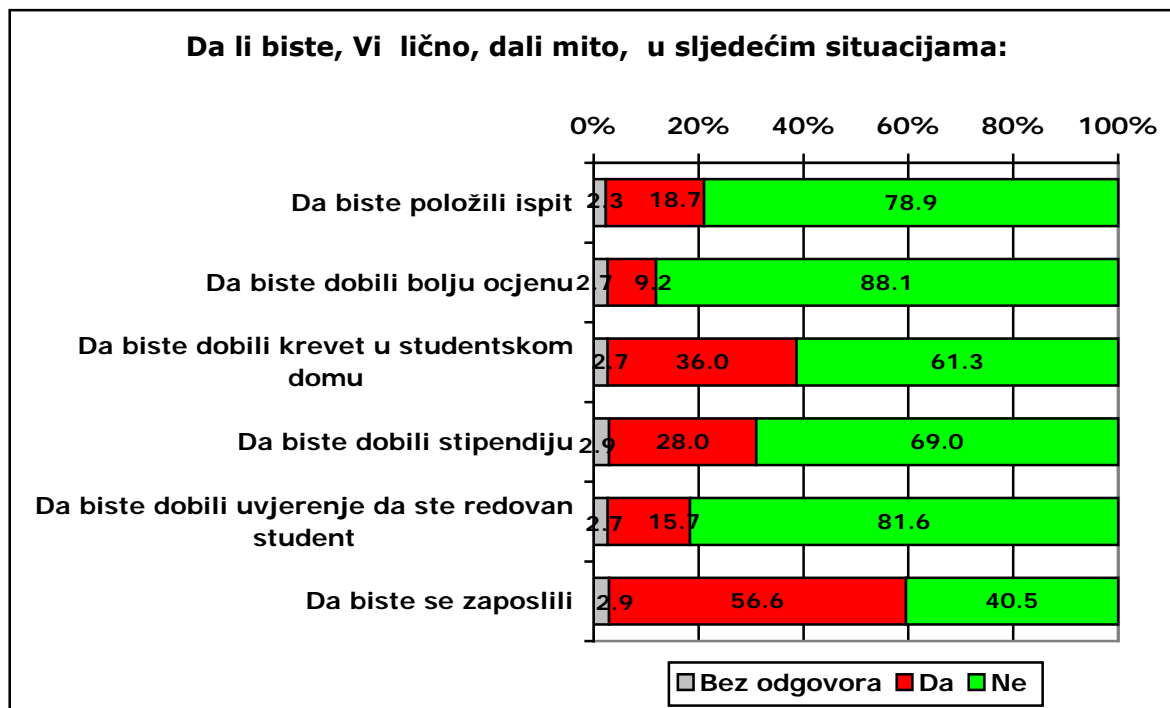
Generalno gledajući studenti veoma jasno mogu da prepoznaju neki od oblika korupcije u visokom obrazovanju.

Za 95,3% studenta davanje novca za polaganje ispita e korupcija, dok je 82% ispitanika kazalo da je korupcija „povlačenje” roditeljskih i prijateljskih veza prilikom upisa na fakultet. Kupovina knjige profesora, kao uslov za izlazak na ispit, je korupcija za 78,9% studenta, dok 77,3% pod korupcijom smatra pružanje seksualnih usluga da bi se položio ispit.

Grafikon 5

Najveći broj studenata o korupciji na univerzitetu saznaje kroz razgovore s drugim studentima (47,3%) i preko medija (28,7%). O raširenosti i prisustvu korupcije na Univerzitetu lično se uvjerilo 7.7% ispitanih studenata. Svaki deseti ispitanik na osnovu životnog standarda profesora i asistenata procjenjuje da je korupcija prisutna na Univerzitetu.

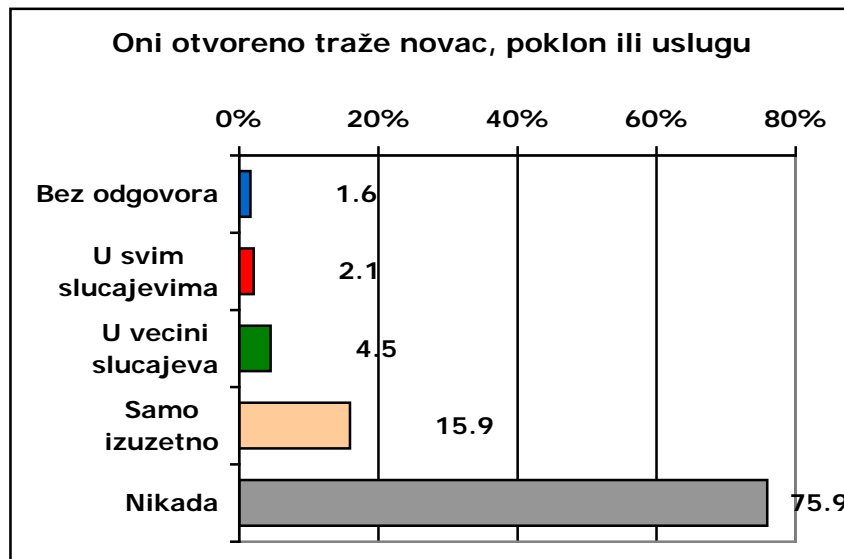

Grafikon 6

Više od polovine ispitanih studenata (56,6%) je spremno da da mito da bi se zaposlili, nakon studija. Nešto više od jedne trećine ispitanika (36%) je spremno da ponudi mito da bi dobili krevet u studentskom domu, dok 28% je spremno za korupciju da bi dobili stipendiju. Interesantno je vidjeti da je samo 18% studenata je spremno da da mito da bi položili ispit.

Kao što vidimo, u trenutku kada treba rješavati za njih neki važan egzistencijalni problem, veliki broj studenata je spremno da ponudi mito.

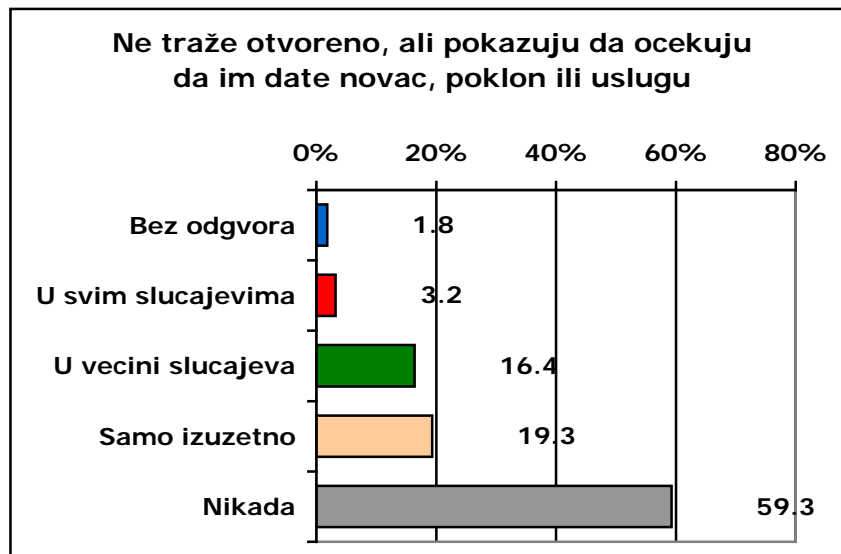
Da li Vam se u posljednjih godinu dešavalo i koliko često, da asistenti, profesori ili administrativni radnici od Vas traže mito:

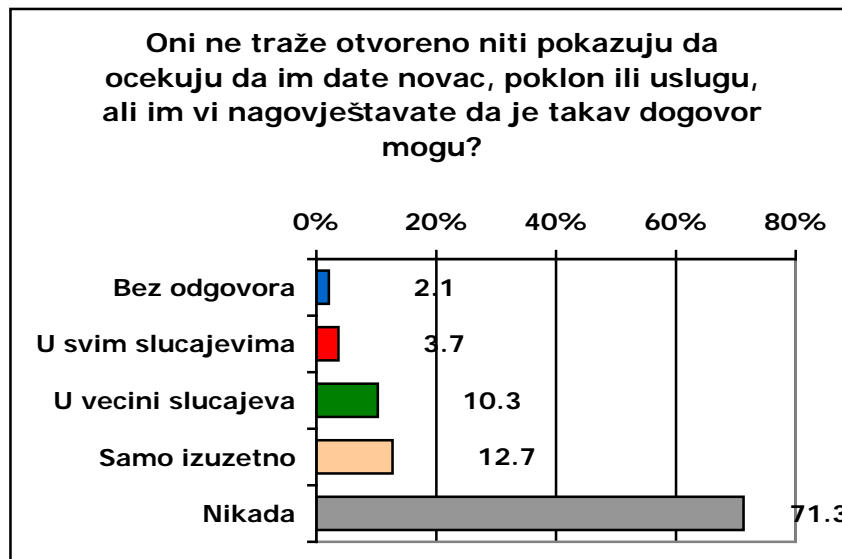
Grafikon 7

Otvoreno traženje mita, u posljednjih godinu dana, priznalo je 6.6% studenata, dok je 15,9% ispitanika izjavilo da se to dešavalo samo u izuzetnim slučajevima (grafikon 7).

Skoro svaki peti ispitanik student (19,6%) je prepoznao (ili barem to tvrdi) da zaposleni na fakultetima ne traže otvoreno novac, ali pokazuju da očekuju da dobiju mitu, u bilo kojem obliku. U 19,3% slučajeva studenti su kazali da se takvo ponašanje može sresti samo u izuzetnim situacijama (grafikon 8).

Grafikon 8

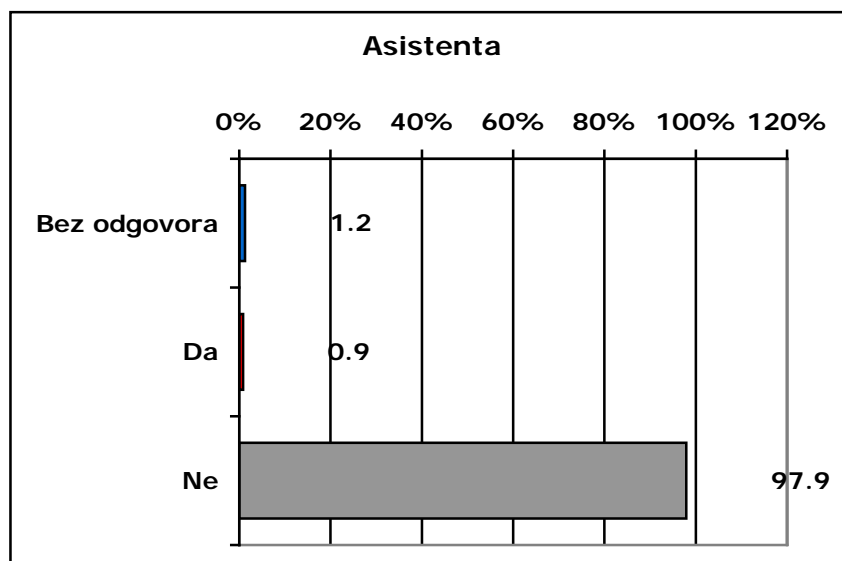

Grafikon 9

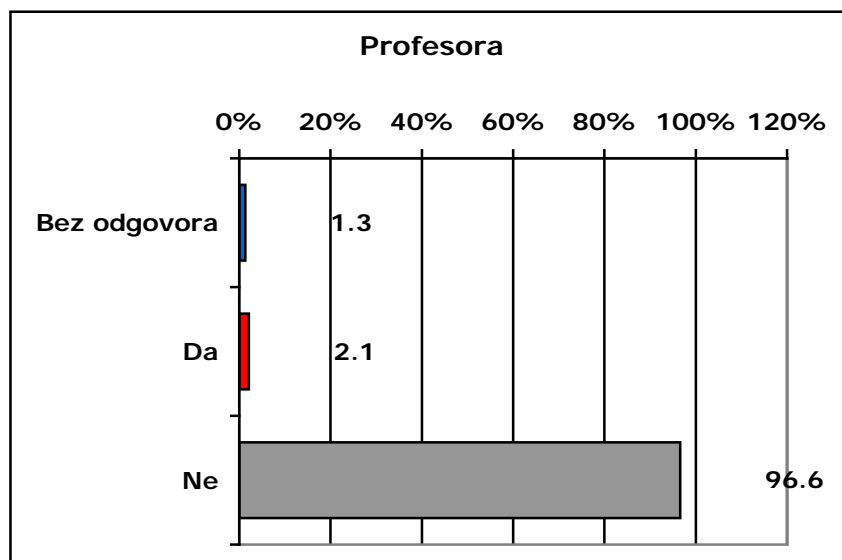
Prema odgovorima studenata možemo da vidimo da su profesorima i asistentima upućivali “nepristojne ponude” u 14% slučajeva, a u samo izuzetnim prilikama 12,7% ispitanika.

Ako ste u posljednjih godinu dana bili u situaciji da se od Vas traži mito (novac, poklon ili usluga) za rješavanje nekog Vašeg problema na fakultetu, da li je to bilo od strane:

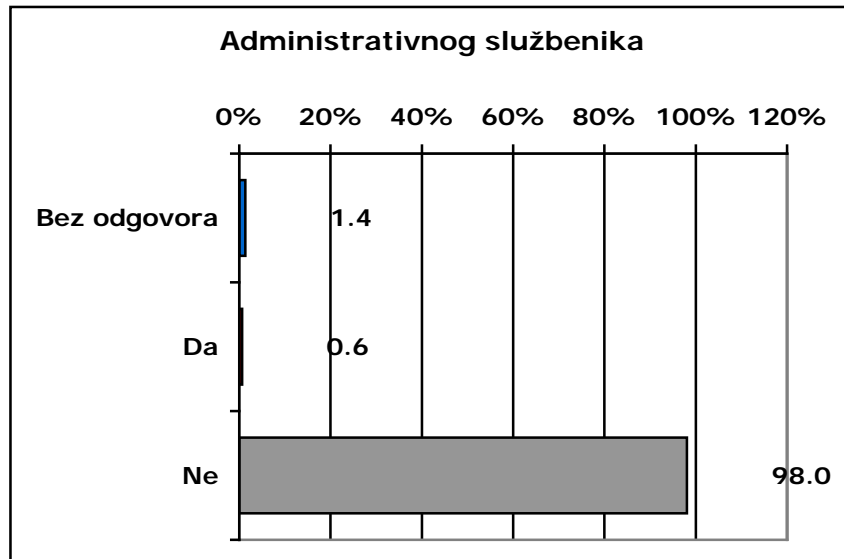
Generalno gledajući veoma mali je procenat studenata, koji su u poslednjih godinu, bili u situaciji da se od njih traži mito. Prema izjavama studenata mito su najviše tražili profesori (2,1%), potom dekani (0,9%) i asistenti (0,9%), a najmanje sekretari (0,6%) i administrativni službenici (0,6%).

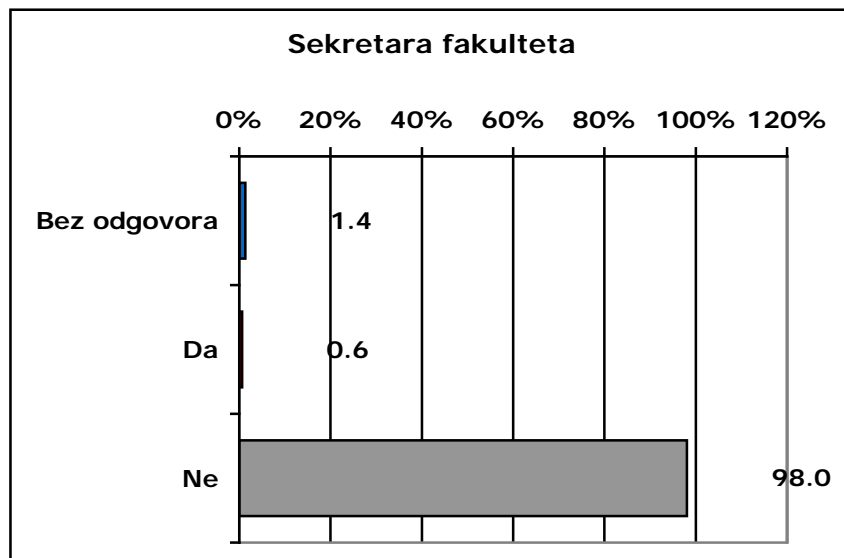
Grafikon 10

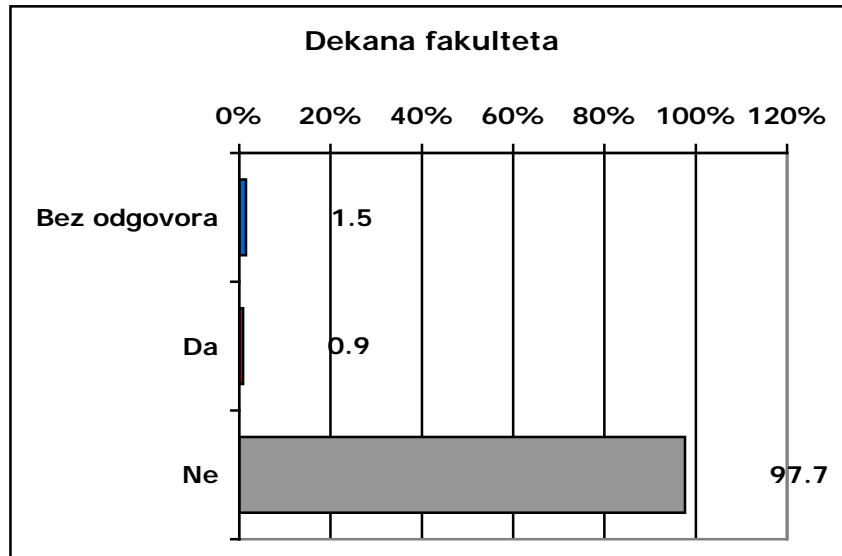
Grafikon 11

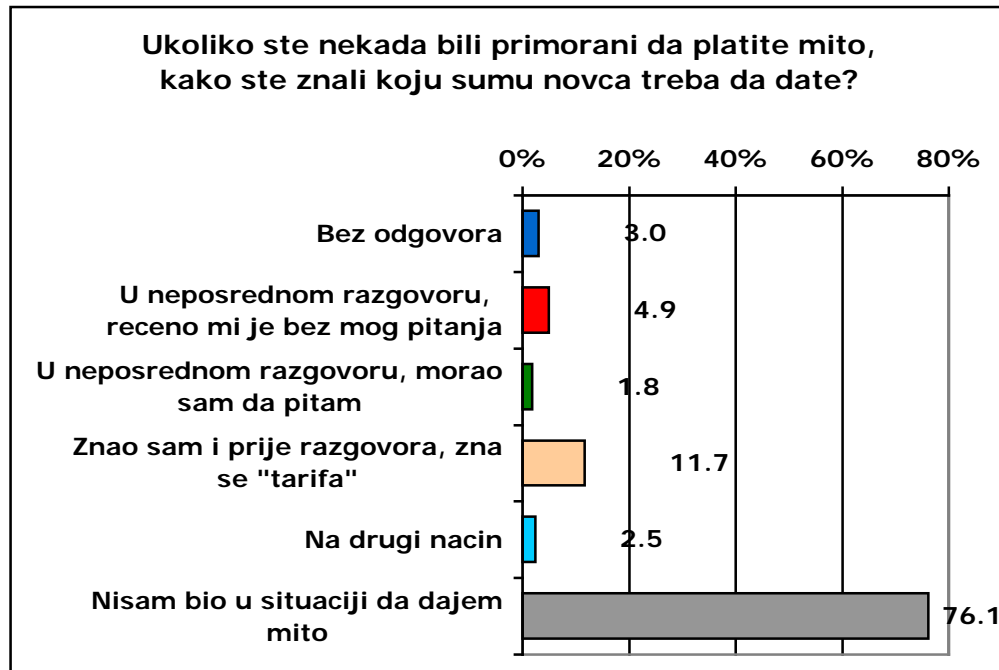
Grafikon 12

Grafikon 13

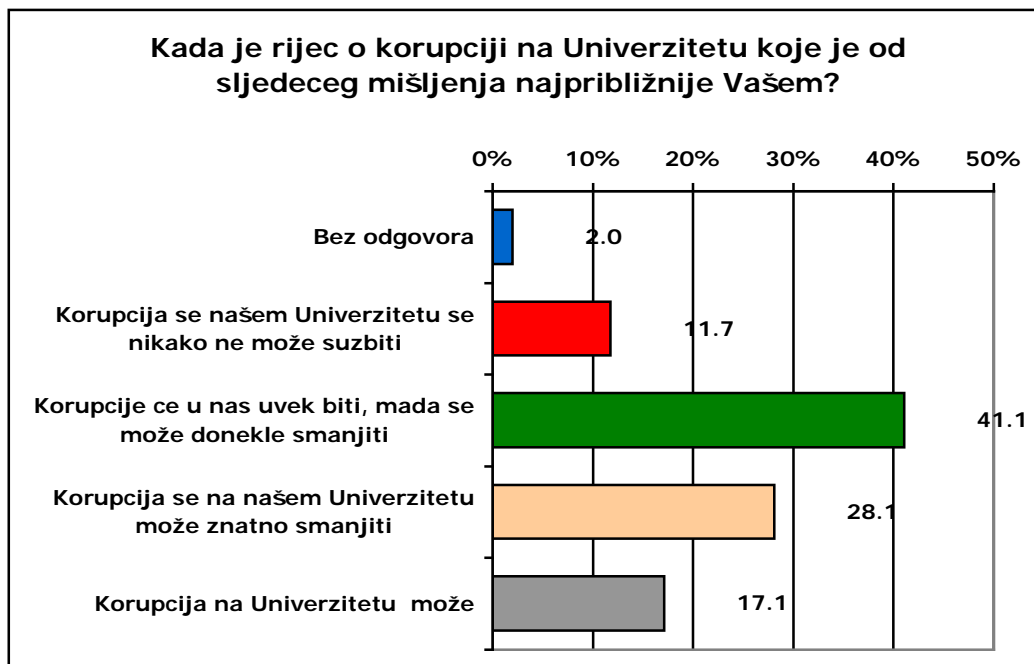

Grafikon 14

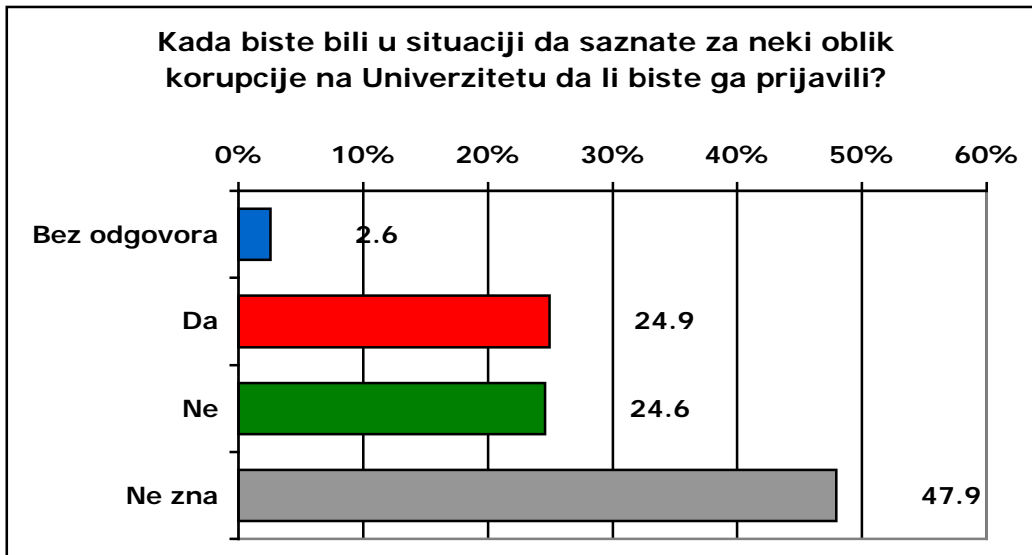
Grafikon 15

Zabrinjava podatak da je 11,7% studenata izjavilo da je unaprijed znalo "tarifu" za davanje mita, dok je 4,9% s "cjenovnikom" upoznato u neposrednom razgovoru.

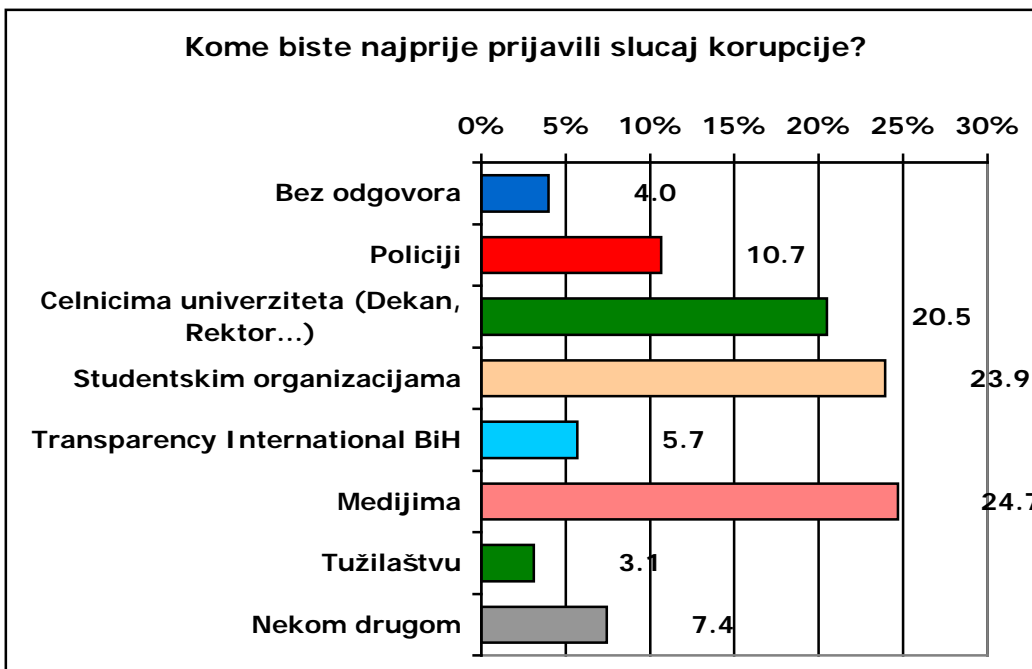
Grafikon 16

Najveći broj studenata (52,8%) smatra da će korupcije na Univerzitetu uvijek biti u većem ili manjem obimu, dok 45,2% mišljenja se korupcija može smanjiti u znatnoj mjeri ili potpuno iskorijeniti.

Grafikon 17

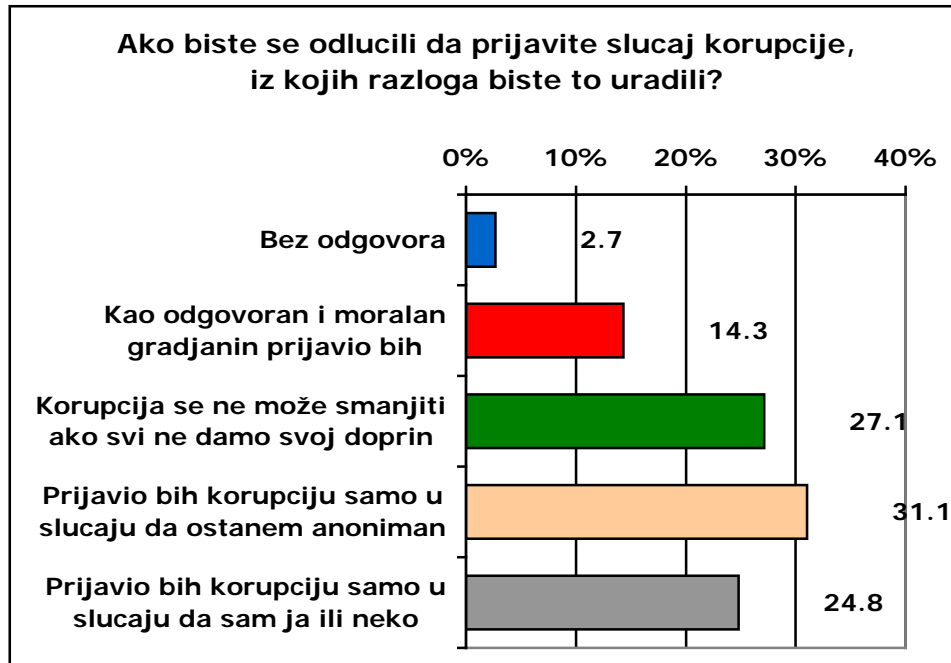
Zabrinjava podatak da studenti nisu sigurni da li bi prijavili slučajeve korupcije na Univerzitetu. Tek 24,9% studenata bi prijavilo postojanje korupcije, dok 72,5% nije sigurno da bi nešto preduzeli.

Grafikon 18

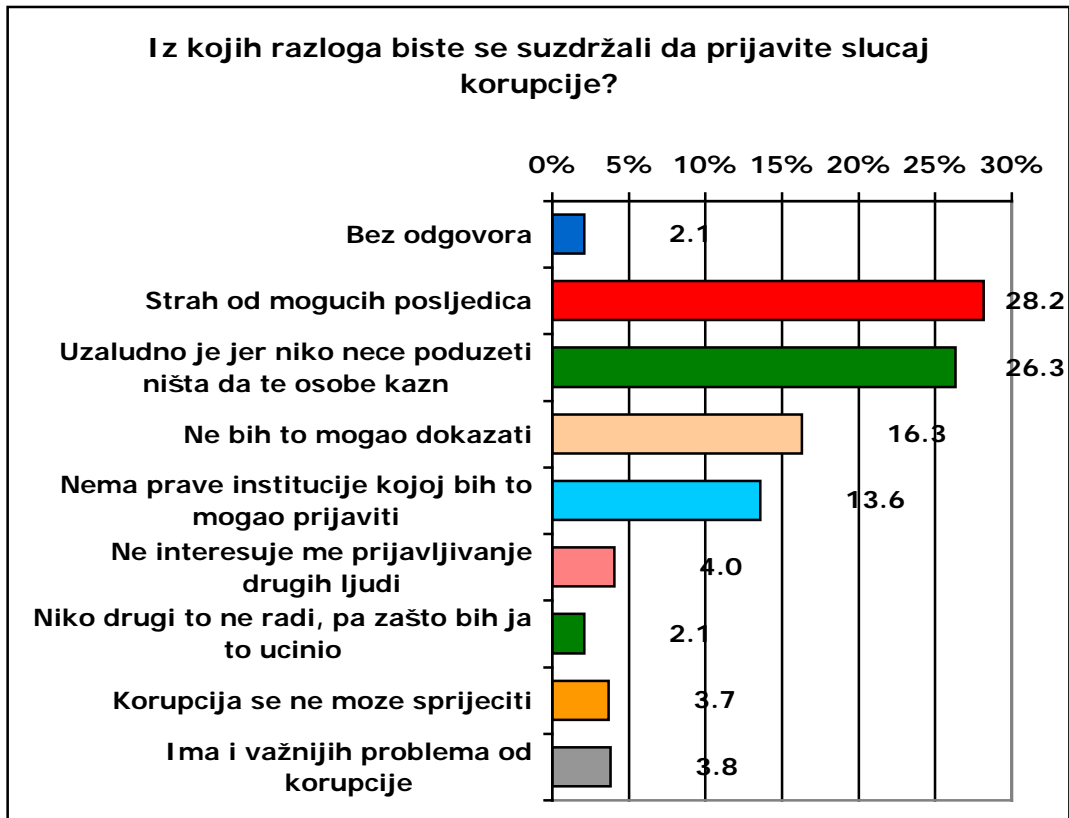
Kada bi htjeli da prijave korupciju studenti bi to najprije obratili:

1. Medijima (24,7%)
2. Studentskim organizacijama (23,9%)
3. Čelnicima univerziteta (20,5%) i
4. Policiji (10,7%)

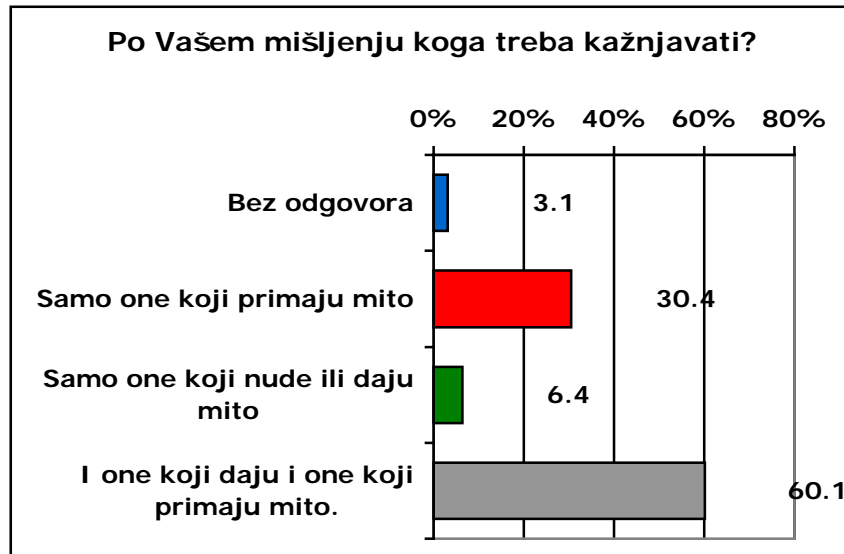
Grafikon 19

Najvažniji preduslov da prijave korupciju za studente je da ostane anonimn (31,1%), potom što želi da da svoj doprinos u borbi protiv ovog problema (27,1%) ili u slučaju da je neko blizak „pogođen” ovim problemom (24,8%).

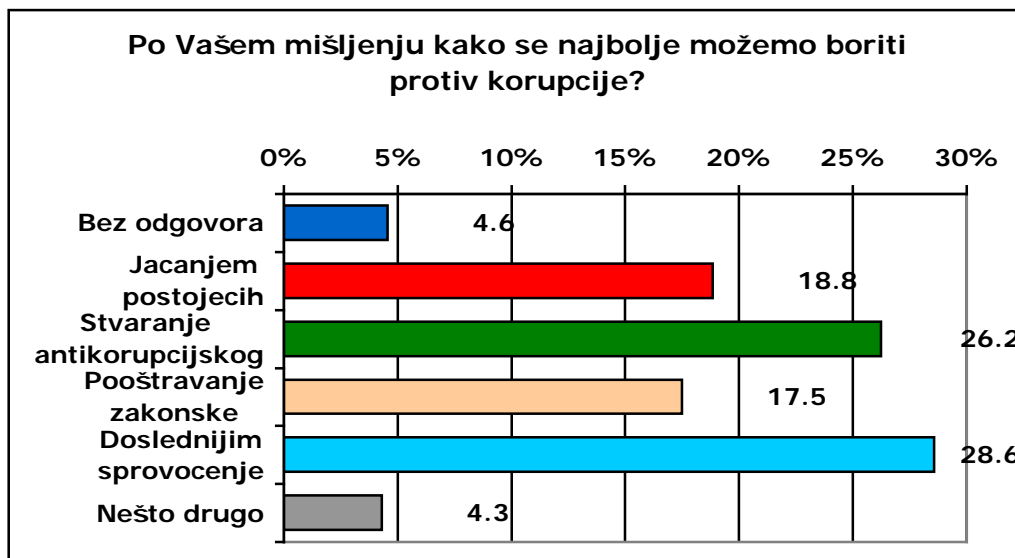
Grafikon 20

Osnovna dva razloga zbog kojih studenti ne bi prijavili korupciju su: strah od mogućih posljedica (28,2%) i zato što smatraju da se nakon prijave neće ništa preduzeti, niti će neko biti kažnjen zbog toga (26,3%). Takođe je važno da studenti smatraju da je korupciju teško dokazati (16,3%) i da nemaju pravu instituciju kojoj bi to mogli prijaviti (13,6%).

Grafikon 21

Najveći broj ispitanika smatra da treba kažnjavati “I one koji daju i one koji primaju mito” (60,1%), dok 30,4% smatra da treba kažnjavati samo one koji primaju mito.

Grafikon 22

Najbolji način da se bori protiv korupcije, prema mišljenju studenata, je “dosledno sprovođenje zakonski sankcija” (28,6%) i stvaranje antikorupcionog tima na Univerzitetu (26,2%). Takođe ne smijemo zaboraviti da su studenti naglasili i značaj jačanja postojećih institucija u borbi protiv korupcije (18,8%) i pooštavanje zakonske regulative (17,5%).